



PERUSTURVAKUNTAYHTYMÄ
Karviainen

SUUNNITELMA IKÄÄNTYNEEN VÄESTÖN
TUKEMISEKSI
2014 - 2016

Sisällysluettelo

1 Johdanto	3
2 Nykytilanne	4
2.1 Alueen väestön ikääntyminen	4
2.2 Väestön hyvinvointitila	5
2.3 Ikäihmisten sosiaali- ja terveyspalvelujen palvelurakenne 2009 -2015.....	6
3. Tavoitteet.....	8
4 Vastuunjako	9
4.1 Hallinnon toimiala	9
4.1.1 Asiointi- ja palveluliikenne	9
4.2 Tekninen toimiala	10
4.2.1 Asuminen.....	10
4.2.2 Korjausrakentaminen.....	10
4.2.3 Kiinteistöt ja toimitilat – palvelualue.....	11
4.2.4 Yhdyskuntatekniikan palvelualue	11
4.2.5 Vesihuollon palvelualue	12
4.3 Sivistystoimiala	13
4.3.1 Kirjastopalvelut	13
4.3.2 Museo	13
4.3.3 Karkkilan työväenopisto.....	15
4.3.4 Liikuntapalvelut	15
4.4. Perusturvakuntayhtymä Karviainen	16
4.4.1 Terveydenhuollon vastaanottopalvelut.....	16
4.4.2 Ikääntyneiden sosiaalipalvelut	18
4.4.3 Kotiin vietävät palvelut	19
4.4.4 Ympäri vuorokautinen pitkäaikainen hoiva (tehostettu palveluasuminen) ja palveluasuminen	19
4.4.5 Laitoshoido.....	20
4.4.6 Sosiaalipäivystys ja kriisipäivystys	21
5 Yhteistyö ja kolmas sektori	21
5.1 Vanhusneuvosto.....	21
5.2 Karkkilalaiset yhdistykset.....	21
5.3 Karkkilan seurakunta	21
Lähdeluettelo.....	21

1 Johdanto

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvveluista (vanhuspalvelulaki) tuli voimaan 1.7.2013. Lain mukaan kunnan on laadittava suunnitelma toimenpiteistään ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä iäkkäiden henkilöiden tarvitsemien palvelujen ja omaishoidon järjestämiseksi ja kehittämiseksi. Suunnittelussa on painotettava kotona asumista ja kuntoutumista edistäviä toimenpiteitä.

Ikäihmisten suunnitelman 2014 - 2016 kehittämishaasteet kohdistuvat väestön ikääntymiseen ja palvelurakennemuutokseen. Kotihoidossa hoidetaan yhä monisairaampia ja huonokuntoisempia ikäihmisiä. Kotihoito toimii ympärivuorokautisesti ja sen toiminnan sekä prosessien kehittäminen luo vaihtoehdon tehostetulle asumispalvelulle ja laitoshoidolle. Yksityisten palveluntuottajien sosiaalihuoltolain mukainen valvontatehtävä on kasvava osa-alue.

Vanhuspalvelulain (§ 14) mukaan pitkäaikaista laitoshoidoa järjestetään vain poikkeustapauksissa. Laitoshoidon järjestämiseksi on oltava lääketieteelliset perusteet tai se on muuten perusteltava iäkkään henkilön arvokkaan elämän ja turvallisen hoidon kannalta. Pitkäaikaiseen hoitoon ja huolenpitoon on kehitettävä kodinomaisia palveluratkaisuja. Palvelujen uudistamisessa tavoitteena on ikäystävällisyys.

Lisäksi heinäkuussa 2013 julkaistiin "Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi". Laatusuosituksen keskeiset aihealueet ovat: osallisuus ja toimijuus, asuminen ja elinympäristö, mahdollisimman terveen ja toimintakykyisen ikääntymisen turvaaminen, oikea palvelu oikeaan aikaan, palvelujen rakenne, hoidon ja huolenpidon turvaajat sekä johtaminen.

Tämä on Karkkilan kaupungin suunnitelma ikääntyneen väestön tukemiseksi. Suunnitelma on osa kunnan strategista suunnittelua. Sen hyväksyy kunnanvaltuusto ja se tarkistetaan valtuustokausittain.

Suunnitelman valmistelusta on vastannut Karkkilan kaupungin nimeämä työryhmä, johon on kuulunut:

- Sirkka Ylander, kulttuurin ja vapaa-ajan palvelualueen palvelupäällikkö
- Birgitta Holttinen, elinkeinosihtööri
- Susanna Wigren-Siponen, kiinteistösihtööri, ryhmän sihtööri
- Esko Vuolukka, yhdyskuntatekniikan päällikkö

Lisäksi Perusturvakuntayhtymä Karviaisesta on ollut työryhmässä:

- Arja Tikkala, ikäihmisten palvelulinjajohtaja, ryhmän puheenjohtaja
- Raija Salmi, ikäkeskuspäällikkö
- Kirsi Gustafsson, hoivakeskuspäällikkö
- Mikko Purhonen, johtava ylilääkäri
- Sinikka Olmiala, erikoissuunnittelija

Suunnitelmassa:

1) arvioidaan ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tilaa, ikääntyneelle väestölle tarjolla olevien palvelujen riittävyyttä ja laatua sekä ikääntyneen väestön palveluntarpeeseen vaikuttavia tekijöitä;
2) määritellään tavoitteet ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi sekä ikääntyneelle väestölle tarjottavien palvelujen määrän ja laadun kehittämiseksi;

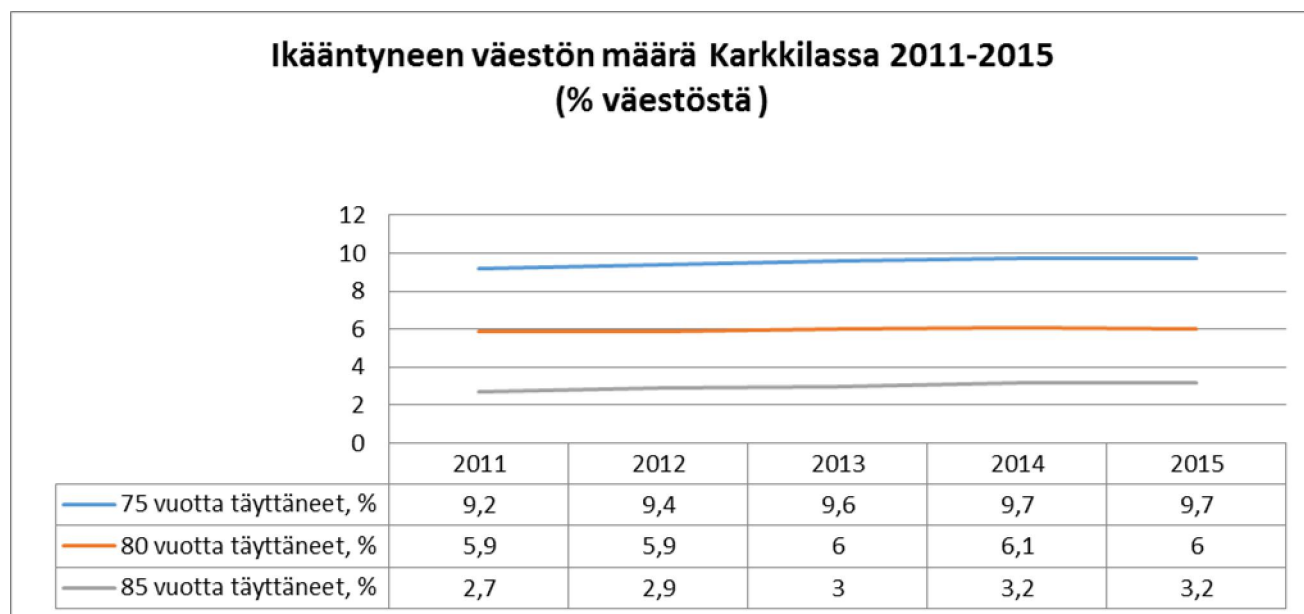
- 3) määritellään toimenpiteet, joilla kunta vastaa 2 kohdassa tarkoitettujen tavoitteiden toteutumisesta, sekä arvioidaan voimavarat, jotka kunnassa tarvitaan toimenpiteiden toteuttamiseksi;
- 4) määritellään kunnan eri toimialojen vastuut 3 kohdassa tarkoitettujen toimenpiteiden toteuttamisessa; sekä
- 5) määritellään, miten kunta toteuttaa yhteistyötä kunnassa toimivien julkisten tahojen, yritysten sekä ikääntyneitä väestöä edustavien järjestöjen ja muiden yleishyödyllisten yhteisöjen kanssa ikääntyneen väestön hyvinvoinnin, terveyden, toimintakyvyn ja itsenäisen suoriutumisen tukemiseksi.

2 Nykytilanne

Nykytilanteen tarkastelussa arvioidaan ikääntyneen väestön osuutta väestörakenteesta sekä ikääntyneen väestön hyvinvoinnin tilaa.

2.1 Alueen väestön ikääntyminen

Karkkilan väestö on jonkin verran koko maan keskiarvoa ikääntyneempää. Koko maassa 75 vuotta täyttäneiden osuus väestöstä vuonna 2015 on 8,8 %, Karkkilassa heitä on 9,7 % väestöstä. Ikääntyneiden osuus kasvaa vuonna 2015 julkaistun väestöennusteen mukaan lähivuosina.



Tilastokeskuksen syyskuussa 2015 laatiman väestöennusteen mukaan Karkkilan väkiluvun ennakoitaan 2015 - 2020 laskevan hieman, -0,17 % - -0,34 % vuosittain. Ikääntyneen väestön osuus kasvaa, yli 75-vuotiaiden määrä lisääntyy vastaavana aikana ennusteen mukaan n. sadalla henkilöllä (866 henkilöstä 962:een).

Demografinen (tai väestöllinen) huoltosuhte ilmaisee, kuinka monta alle 15 -vuotiasta ja 65 -vuotta täyttäneitä on sataa 15 - 64 -vuotiasta (työikäistä) kohti. Mitä enemmän on lapsia ja/tai eläkeikäisiä, sitä korkeampi huoltosuhteen arvo on. Karkkilassa demografinen huoltosuhte on viime vuosina noussut ollen 66,4 vuonna 2015.

Koko Karviaisen alueella suurten ikäluokkien ikääntyessä 65 - 74-vuotiaiden ikäluokka kasvaa ennusteen mukaan 2015 - 2020 n. 14 % eli 600 henkilöllä. Näiden henkilöiden siirtyessä pois työelämästä myös työnantajan järjestämät työterveyspalvelut loppuvat heiltä. Tämä merkitsee

palvelutarpeen lisääntymistä julkisessa terveydenhuollossa. Osa tarpeesta kanavoituu yksityisille palveluntuottajille.

Yli 75-vuotiaiden määrän ennustettu kasvu Vihdin - Karkkilan alueella on n. 120 henkilöä vuosittain, jolloin viidessä vuodessa Karviaisen alueella on n. 600 uutta yli 75-vuotiasta. Palvelutarpeena se merkitsee laskennallisesti seitsemää uutta asumispalvelupaikkaa vuosittain (peittävyys yli 75 v. 6 %) ja 17 uutta kotihoidon asiakasta vuosittain (peittävyys yli 75 v. 14 %) nykyisten valtakunnallisten tavoitteiden mukaisesti laskettuna.

2.2 Väestön hyvinvoinnintila

Ikääntyneiden hyvinvoinnin tilaa on kuvattu Kelan sairastavuusindeksillä sekä omaa eläkettä saavien keskimääräisellä eläkkeellä kuukaudessa ja kokonaiseläkejakaumalla. Lisäksi kuvataan ikäihmisten sosiaali- ja terveystalouden tilaa vuosilta 2009 - 2015.

Jokaiselle Suomen kunnalle lasketun sairastavuusindeksin avulla pyritään havainnollistamaan sitä, miten tervettä tai sairasta alueen väestö on suhteessa koko maan väestön keskiarvoon (= 100). Sairastavuusindeksit on julkaistu vuoteen 2015 asti (Lähde: Kela Terveyspuntari). Seuraavaan taulukkoon on raportoitu ikävakioidut sairastavuusindeksit Uudellamaalla ja jäsenkuntien lisäksi Espoo, Kirkkonummi, Lohja, Nurmijärvi ja Tuusula.

Terveyspuntarin sairastavuusindeksi, JÄSENKUNNAT JA VIITEKUNNAT
Ikävakioidut

	Aika 2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Koko maa	100	100	100	100	100	100	100
Uusimaa	88	88,9	88,1	87,9	87,4	87,4	87,3
Karkkila	97,5	100,3	100,1	98,9	98,6	100,1	102,2
Vihti	88,7	90,9	91,4	91,5	88,4	88,0	87,3
Esfoo	76,5	76,8	77,2	76,5	76,0	75,5	75,9
Kirkkonummi	82,3	81,8	80,7	81,3	81,3	81,6	81,0
Lohja	95,2	95,9	95,3	96,0	96,2	96,4	95,6
Nurmijärvi	89,5	89,5	91,2	89,0	88,2	89,0	90,1
Tuusula	91,4	89,4	88,9	88,7	87,5	88,6	89,5

Sairastavuusindeksi perustuu kolmeen tilastomuuttuun: kuolleisuuteen, työkyvyttömyyseläkkeellä olevien osuuteen työikäisistä (16–64-vuotiaat) sekä lääkkeiden ja ravintovalmisteiden korvausoikeuksien haltijoiden osuuteen väestöstä. Niistä kukin on suhteutettu maan väestön keskiarvoon. Sairastavuusindeksi on näiden kolmen osaindeksin keskiarvo.

Alla oleva taulukko kuvaa Eläketurvakeskuksen lukuja eläkkeensaajien lukumäärästä kunnittain sekä keskimääräistä eläkettä kuukaudessa ja kokonaiseläkejakaumaa. Eläkkeen saajien lukumäärä sisältää myös ulkomailta asuvat eläkkeensaajat. Lukuihin eivät sisälly osa-aika eläkkeen saajat.

Omaa eläkettä saavien kesimääräinen kokonaiseläke ja kokonaiseläkejakauma 31.12.2015

Maakunta	Keskimääräinen kokonaiseläke €/kk	Eläkkeen saajien lukumäärä	Kokonaiseläke €/kk					
			Alle 800	800-1099	1100-1399	1400-1699	1700-1999	2000-
Espoo	2202	45 494	4165	4187	6115	5729	5314	19984
Karkkila	1502	2658	261	469	651	485	322	470
Vihti	1730	6094	512	906	1253	915	782	1726
Lohja	1666	12506	1129	1957	2651	1929	1572	3268
Nurmijärvi	1774	7913	692	1049	1464	1211	1043	2454

2.3 Ikäihmisten sosiaali- ja terveystalvelujen palvelurakenne 2009 -2015

Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi, on suositus iäkkäiden palvelujen kehittämiseen ja arviointiin. Laatusuosituksen valtakunnalliset tavoitteet on asetettu vuoteen 2017. Valtakunnallisina seurantaindikaattoreina ovat säännöllinen kotihoito, omaishoidon tuki, tehostettu palveluasuminen sekä laitoshoido.

Valtakunnallisesti asetetut tavoitteet vuoteen 2017 mennessä on Karviaisessa saavutettu säännöllisen kotihoidon osalta, sekä tehostetussa asumispalvelussa ja laitoshoidossa. Omaishoidon tuen osalta voidaan todeta myös, että tavoitteet on saavutettu, koska palvelun jonotusajat ovat olleen viimeisen puolen vuoden ajalta 1.1. -30.6.2016 noin kuukauden. Laitoshoidon osuus 75 vuotta täyttäneiden osalta on 0 % vuodelta 2015 Pegasos tilaston mukaa. Tämä osuus on muuttunut vuonna 2015 palvelurakennetta muutettaessa avopainotteisemmaksi, siten että vanhuspalvelulain 14§ mukaisesti pitkäaikaista hoitoa ja huolenpitoa järjestetään ensisijaisesti iäkkään henkilön kotiin tai muuhun kodinomaiseen asuinpaikkaan järjestettävillä sosiaali- ja terveystalveluilla.

Alla oleva taulukko kuvaa Karviaisen ikäihmisen palvelurakennetta vuosina 2009 -2015 yli 75 vuotta täyttäneiden osalta.

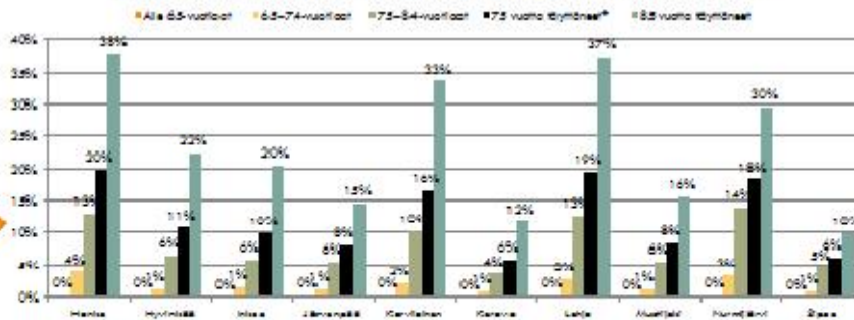
IKÄIHMISTEN PALVELURAKENNE 2009-2015								
PALVELUJEN PEITTÄVYYS % YLI 75 V								
Tiedot vuosilta 2009-2013 Sotkanet ja 2014-2015 Pegasos, jossa lkm yli 75 v. on 12/2014								
Kotona asuvat yli 75 v % vastaavasta ikäryhmästä								
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Karkkila		90	92	91	91	91	89	89
Vihti		90	90	89	92	91	91	92
Tavoite vuoteen 2017						91-92 %	91-92 %	91-92 %
Säännöllisen kotihoidon piirissä yli 75 v % vastaavasta ikäryhmästä								
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Karkkila		19	15	17	15	15	14	18
Vihti		11	10	11	11	10	12	13
Tavoite vuoteen 2017						13-14 %	13-14 %	13-14 %
Tehostetussa ympärivuorokautisessa asumispalvelussa yli 75 v % vastaavasta ikäryhmästä								
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Karkkila		8	7	7	7	6	10	10
Vihti		8	8	8	5	7	7	8
Tavoite vuoteen 2017						6 - 7 %	6 - 7 %	6 - 7 %
Omaishoidon tuen piirissä yli 75 v % vastaavasta ikäryhmästä								
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Karkkila		3	3	4	5	6	4	5
Vihti		4	5	5	5	5	4	4
Tavoite vuoteen 2017						6 - 7 %	6 - 7 %	6 - 7 %
Vanhainkodeissa tai muussa pitkäaikaisessa laitoshoidossa yli 75 v % vastaavasta ikäryhmästä								
		2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015 (31.12)
Karkkila		2	2	2	2	2	1	0
Vihti		2	2	2	3	2	2	0
Tavoite 2017 enintään						2 - 3 %	2 - 3 %	2 - 3 %

Sosiaalitalo on yhteistyössä kuntien kanssa seurannut ikäihmisten palvelujen tilaa vuosittain julkaistavassa raportissa. Raportti käsittää yli 75-vuotiaiden palvelujen tilan kunnissa. Karviaisen vuoden 2015 palvelujen tila raportissa säännöllisen kotihoidon osuus 75 vuotta täyttäneiden osalta on 16 %. Tämän saavuttaa neljä vertailukuntaa kymmenestä Karviainen mukaan luettuna. Yhdeksän kunnan kesken vertailtaessa, omaishoidon tukea saavien osuutta oli vain kahdella kunnalla enemmän, kuin Karviaisessa 75- vuotiaiden osalta.

Säännöllisen kotihoidon asiakkaiden osuus ikäluokasta poikkileikkaustilanteessa (ikävakioitu)

- LAATUSUOSITUS HYVÄN IKÄÄNTYMISEN TURVAAMISEKSI JA PALVELUJEN PARANTAMISEKSI (Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2013.11)
- Valtakunnallisina tavoitteina vuoteen 2017 mennessä on, että 75 vuotta täyttäneistä henkilöistä 13,0 – 14,0% saa säännöllistä kotihoitoa (poikkileikkaus)

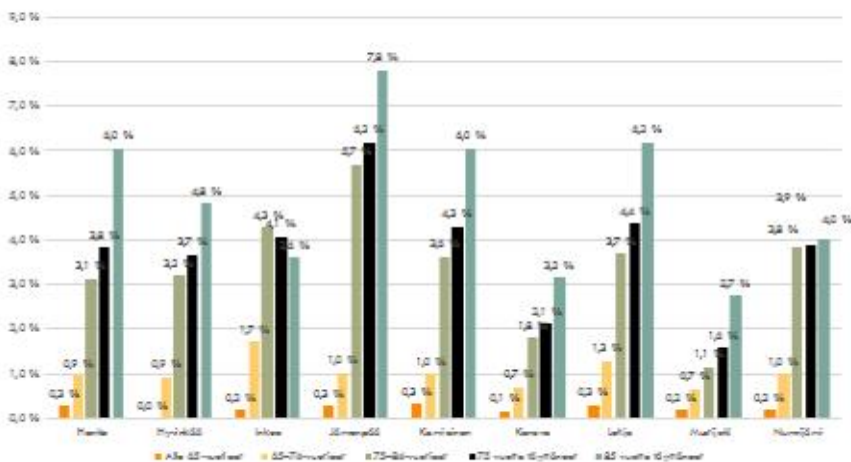
Säännöllisen kotihoidon asiakkaiden (poikkileikkaus) osuus ikäluokasta



*Laskusuosituksessa tarkoitettiin vain 75 vuotta täyttäneitä

SOSIAALITAITO

Omaishoidon tukea saavien osuus ikäluokittain vuoden 2015 aikana



SOSIAALITAITO

3. Tavoitteet

Työryhmä on asettanut ikääntyvän väestön tukemiseksi alla olevat tavoitteet 1-4.

Tavoitteisiin pääsemiseksi tarvittavat toimenpiteet ilmenevät kappaleessa 4, joka on jaettu alaotsikoiksi palvelukeskuksittain. Tavoitteiden toteutumisen edellytyksenä on, että tarvittaviin toimenpiteisiin on riittävät aineelliset ja taloudelliset voimavarat sekä henkilöstöresurssit. Tämän raportin tekemisestä vastanneella työryhmällä ei ole suoraan valtuuksia päättää toimenpiteiden toteuttamiseksi osoitettavista resursseista, vaan niistä päätetään kunnan talousarvion yhteydessä.

Tavoite 1. Terveysten ja hyvinvoinnin tukeminen

Tavoite 2. Osallisuuden lisääminen ja syrjäytyneisyyden ehkäisy

Tavoite 3. Turvallinen asuminen omassa kodissa mahdollisimman pitkään

Tavoite 4. Yhteistyö kolmannen sektorin kanssa

Tavoitteiden toteutumista arvioidaan seuraavan kerran suunnitelman päivittämisen yhteydessä. Suunnitelman hyväksyy kaupunginvaltuusto ja suunnitelmaa tarkistetaan valtuustokausittain

4 Vastuunjako

4.1 Hallinnon toimiala

Karkkilan kaupungin hallinnon toimialan tarkoituksena on taata kunnallisen demokratian toimivuus, edistää alueen vetovoimaisuutta, elinkeinoelämän kilpailukykyä, kehittää asiointi- ja asumisoloja, luoda henkilöstölle edellytykset sujuvaan palveluun, huolehtia konserninäkökulman välittymisestä kaikkeen päätöksentekoon sekä tuottaa kuntakonsernin toimintayksiköille niiden toimintaa tukevia palveluja kilpailukykyisesti. Hallinnon toimialaan kuuluvat talous- ja henkilöstöpalvelut, elinkeinotoiminta, tiedotus- ja arkistopalvelut sekä kaupunginhallituksen, kaupunginvaltuuston ja lautakuntien tukipalvelut.

4.1.1 Asiointi- ja palveluliikenne

Karkkilan kaupungin ylläpitämä asiointi- ja palveluliikenne Höökikytyti on kaikille asukas- ja asiakasryhmille avoin joukkoliikennelinja. Höökikytyti asiointi- ja palveluliikenne sopii hyvin myös ikäihmisten matkustusmuodoksi ja tukee kotona asumista. Liikenteen tarkoitus on turvata säännölliset asiointimatkat kylistä ja kaupunginosista Karkkilan keskustan palveluihin, kauppoihin, kaupungintalolle, kirjastoon, terveysasemalle sekä muihin julkisiin ja yksityisiin palveluihin kaupungin alueella. Höökikytyti liikennöi viikkoaikataulun mukaan säännöllisillä reiteillä koulujen lukuvuoden aikana ma – pe ja kesäaikana ti ja pe. Kuljettajalla on mahdollisuus erikseen tilatusta kutsusta poiketa hakemaan lyhyen matkan päässä runkoreitistä sijaitsevat asukkaat kotiosoitteista ja tuoda takaisin paluukuljetuksessa aikataulun sallimissa rajoissa. Kutsuliikenne tilataan suoraan kuljettajalta auton puhelinnumerosta. Poikkeamisesta ei peritä lisämaksua. Kuljettaja auttaa tarvittaessa autoon nousussa ja poistumisessa. Kuljetusmaksu on 2 euroa / suunta.

Karkkilan kaupunki järjestää palveluliikennettä tällä hetkellä yhdellä 22-paikkaisella minibussilla. Auto ajaa viikoittain kolmea eri reittiä: Siikala-Tuorila-Vattola-Haapala-Nahkio; Vaskijärvi-Haavisto-Ahmoo ja kaupungin keskustan alue.

Asiointi- ja palveluliikenteen aikataulut löytyvät kaupungin verkkosivuilta osoitteesta <http://www.karkkila.fi/palvelut/joukkoliikenne> ja Uudenmaan joukkoliikennesivuilta osoitteesta <http://www.uudenmaanjoukkoliikenne.fi/fi/karkkila/aikataulut>. Painettuja aikatauluja on saatavilla Karkkilan kaupungintalolta palvelupiste Serveristä ja Veturiaulasta, Karkkilan turisti-infopisteestä Käsityökahvilasta, Karkkilan linja-autoaseman matkahuoltoasiamieheltä, asiointi- ja palveluliikenteen autoista sekä kaupunginkirjastosta.

4.2 Tekninen toimiala

Tekninen toimiala muodostuu yhdyskuntatekniikan, vesihuollon, kiinteistöt ja toimitilat - sekä maankäytön ja ympäristön palvelualueista.

4.2.1 Asuminen

Karkkilan kaupungilla on hallinnassaan neljäkymmentä erilaisia kiinteistöjä kouluista ja huoneistoista terveyskeskukseen (41.000 m²) sekä 33 kpl osakkeita (6 000 m²) kaupungintalon tiloista aina yksittäiseen osakehuoneistoon. Kaupunki vastaa omien investointikohteiden suunnittelu- ja rakennuttamistehtävistä, kaupungin omistamien kiinteistöjen peruskorjaussuunnittelusta ja rakennuttamisesta sekä kaupungin omistuksessa olevien rakennusten kiinteistöhoidosta, kunnossapidosta ja vuokrauksesta.

Karkkilan kaupungin vuokra-asunnot

Karkkilan kaupungilla on noin 100 vuokrahuoneistoa suoraan omassa vuokrauksessa ja isännöinnissä. Asunnoista osa on tarkoitettu ikääntyneiden ihmisten vuokra-asunnoiksi. Ikäihmisten asunnot sijaitsevat Korven kaupunginosassa, muut kaupungin omassa omistuksessa olevat vuokra-asunnot sijaitsevat Toivikkeen kaupunginosassa. Kaupungin asuntojen vuokrauksesta ja isännöinnistä vastaa Karkkilan kaupungin Tilapalvelu.

Kunta-Asunnot Oy:n KAS vuokra-asunnot

Kunta-Asunnot Oy on suurin yksittäinen vuokra-asuntojen omistajayhteisö Karkkilassa. Huoneistoja on yhteensä n. 500 kpl ja ne sijaitsevat Karkkilan ydinkeskustassa sekä Toivikkeen ja Haapalan asuinalueilla. Isännöinti, vuokratiedustelut www.kas.fi

KAS:n Senioritalon vuokrahuoneistot, Nyhkäläntie 41 A

Ikääntyneille tarkoitettut Senioritalon vuokrahuoneistot sijaitsevat v. 2008 valmistuneessa hissillisessä kerrostalossa. Vuokratiedustelut ja isännöinti Kiinteistötahtola Oy. Huoneistojen vuokrahakemukset käsittelee ja vuokrauspäätökset tekee Karkkilan kaupungin Tilapalvelu.

Pitkäaikaisen ympärivuorokautisen hoivan palvelut löytyvät kohdasta 4.4.4. Tehostetun palveluasumisen hakeminen ja myöntäminen tapahtuu Perusturvakuntayhtymä Karviaisen Ikäihmisten palvelulinjan Arviointiyksikössä.

4.2.2 Korjausrakentaminen

Korjausrakentamiseen on asukkaiden mahdollista saada valtiolta tukea. Asumisen Rahoitus- ja Kehittämiskeskuksen (ARA) korjaus- ja energia-avustuksia myönnetään valtion talousarviossa annettavien valtuuksien puitteissa. Karkkilassa avustuksia myönnetään ikäihmisten ja vammaisten asuntojen korjaustoimintaan, terveyshaittojen poistamiseen, hissien rakentamiseen, liikuntaesteiden poistamiseen. Lisäksi tätä kautta voi saada avustusta kuntoarvion ja kuntotutkimuksen laatimiseen sekä rakennusten energiataloudelliseen korjaustoimintaan.

Hakuajoista ilmoitetaan vuosittain aina erikseen. ARA- avustuksien hakemuksien neuvontaa saa Karkkilan kaupungin rakennusvalvonnasta asiakaspalveluaikoina.

4.2.3 Kiinteistöt ja toimitilat – palvelualue

Palvelualue vastaa mittaus- ja kiinteistöpalveluista, tilapalveluista sekä ruoka- ja puhdistuspalveluista.

Mittaus- ja kiinteistöpalvelut

Mittaus- ja kiinteistöpalveluyksikkö ylläpitää kaupungin asemakaava-alueen mittaus-, paikkatieto- ja karttapalveluita. Kiinteistötoimen vastuutehtäviin sisältyy kaupungin asemakaava-alueella sijaitsevien kiinteistöjen tonttijaot ja lohkomiset sekä tilusvaihtoasiat ja rasitetoimitukset. Lisäksi sen vastuulle kuuluvat kiinteistörekisterin ylläpito ja niihin liittyvät rakentajien tietopalvelut. Kiinteistöpalvelusta saa opastusta ja neuvoja myös yksityistieasioihin.

Tilapalvelut

Tilapalveluyksikön tehtävänä on huolehtia kunnan omistamien kiinteistöjen rakennuttamisesta, kunnossapidosta, hoidosta ja vuokraamisesta. Ensisijaisesti ikäihmisille tarkoitettuja tavallisia vuokra-asuntoja on 43 kpl suoraan omassa vuokrauksessa ja isännöinnissä. Asunnot sijaitsevat Korven kaupunginosassa palveluiden lähellä. KAS:n omistaman Senioritalon vuokrahakemukset vastaanottaa, käsittelee ja vuokrauspäätökset tekee tilapalveluyksikkö.

Ruoka- ja puhdistuspalvelut

Ruoka- ja puhdistuspalveluyksikössä huolehditaan kaupungin järjestämästä ruokahuollosta ja puhdistuspalveluista. Karkkilan Palvelukeskuksen keittiö toimii kaupungin keskuskeittionä. Palvelukeskuksen keittiöllä valmistetaan kaikki Karkkilan ruokapalveluiden ateriat kouluille, päiväkodeille sekä Perusturvakuntayhtymä Karviaisen yksiköille Karkkilassa. Palveluyksikön tavoitteena on tuottaa palveluja laadukkaasti ja asiakaslähtöisesti. Puhdistuspalvelu vastaa kaupungin järjestämästä siivouspalvelusta kaupungin eri toimipaikoille.

Monella ikäihmisellä ei ole mahdollista valmistaa itse lounastaan ja kaupungin ruokapalvelut tarjoaakin mahdollisuuden lounasruokailuun palvelukeskuksen yhteydessä toimivassa lounasravintolassa sekä vaihtoehtoisesti asiakas voi ostaa kotiateriatyyppisen kylmän lounaan kotona lämmitettäväksi viikonlopuiksi sekä pyhäpäiviksi.

Palvelua voidaan tarvittaessa laajentaa tarjoamalla mahdollisuus aamupalaan arkisin tai vaihtoehtoisesti kotiateriatyyppiseen aamupalan ostoon kotona syötäväksi arkipäiviksi tai viikonlopuiksi sekä pyhäpäiviksi.

4.2.4 Yhdyskuntatekniikan palvelualue

Palvelualueeseen kuuluu kuntatekniikan yksikkö, joka rakentaa, ylläpitää ja suunnitteluttaa katu- ja viheralueita sekä hoitaa kunnan muita yleisiä alueita, puistoja ja metsiä.

Katujen ja kevyen liikenteen väylien uudis- ja parannushankkeiden valmisteluissa ja suunnittelussa kiinnitetään erityistä huomiota liikenteen ja liikkumisen esteettömyyteen. Esteettömällä ympäristöllä tuetaan erityisesti ikäihmisten ja toimintarajoitteisen liikkumismahdollisuuksia.

Karkkilan kaupunki on myös osa Uudenmaan maakunnan kevyen liikenteen verkostoa. Karkkilalla on valtatie nro 2 läheisen sijainnin ansiosta kohtuullisen hyvät yhteydet joukkoliikenteen osalta.

Kuntatekniikka huolehtii myös kaupungin kauppatorin toiminnasta. Vilkkaina toripäivinä kaupunkikeskustan liikenne on vilkasta ja monipuolista, kaiken ikäisiä ihmisiä tulee torille asioimaan myös kaupungin ulkopuolelta.

4.2.5 Vesihuollon palvelualue

Palvelualueeseen kuuluu Karkkilan vesihuoltolaitos, joka huolehtii kaupungin taajama-alueen vesihuollon tarpeista puhtaan veden jakelun ja jäteveden käsittelyn osalta. Verkstovesi pumpataan kaupungin asemakaava-alueen asukkaille läheisiltä kolmelta eri pohjavesialueelta. Kaupungin vesihuollon verkosto kattaa lähinnä kaupungin asemakaava-alueen, mutta vesihuollon yhteistyötä pyritään tekemään tarvittaessa myös haja-asutusalueen asukkaiden kanssa. Tätä yhteistyötä vesihuoltolaitos pyrkii tekemään yhdessä muun muassa paikallisen ympäristönsuojeluviranomaisen kanssa, jotta haja-asutusalueen kiinteistöjen vesihuollon tarpeita ja asumiskelpoisuutta sekä asumisen viihtyisyyttä saadaan parannettua.

4.2.6 Maankäytön ja ympäristön palvelualue

Palvelualue koostuu rakennusvalvonnasta sekä kaavoitus- ja ympäristöpalveluista. Palvelualueella huolehditaan Karkkilan kaupungin yhdyskuntarakenteen hallitusta ja tasapainoisesta kehittämisestä ja ohjaamisesta.

Rakennusvalvonta

Tekee työtä viihtyisän, turvallisen ja terveellisen rakennetun ympäristön aikaansaamiseksi. Sen tehtäviin kuuluu rakentamiseen liittyvät lakisääteiset lupa- ja valvontatehtävät sekä rakennetun ympäristön valvonta.

Ikääntyneiden pärjäämistä kotona haittaavat haja-asutusalueella usein epäkäytännölliset saniteettitilat sekä keskustan alueella kerrostalojen hissittömyys. Kotona asumista voidaan edistää korjaamalla asuntokantaa entistä esteettömämmäksi. Rakennusvalvonta huolehtii siitä, että rakennettavat uudet kohteet tarjoavat ikäihmisille esteettömän ja hyvän asumisympäristön sekä sisä- että ulkotiloissa. Esteettömässä ympäristössä tapahtuu vähemmän tapaturmia, mikä tuo myös säästöjä yhteiskunnalle.

Kaavoitus

Kaavoituksen tehtävänä on huolehtia kaupungin maankäytön yleispiirteisestä suunnittelusta, yleiskaavoituksesta, asemakaavoituksesta ja maankäytön suunnitteluun liittyvien selvitysten ja ohjeiden sekä asemakaava-alueiden poikkeamislupien valmistelusta. Kaavoituksella ohjataan ja varmistetaan pitkäjänteinen maankäytön suunnittelu erilaisten toimintojen ja palveluiden suhteen joilla varmistetaan esim. koulujen, päiväkotien ja ikääntyvien ihmisten tarpeisiin alueet. Kaavoituksessa kiinnitetään erityisesti huomiota asuin-, puisto- ja liikennealueiden esteettömyyteen sekä viihtyvyyden parantamiseen ikääntyneiden tarpeet huomioiden. Keskusta-asuminen huomioidaan asemakaavamuutosprosesseissa ja siihen kuuluu muun muassa lähialueiden mahdollistaminen. Tavanomaisten asuntojen lisäksi tarvitaan yhä enemmän nimenomaan seniori-ikäisille tarkoitettuja asuntoja. Senioritalon vähimmäisvaatimuksina voidaan pitää esteetöntä asuntosuunnittelua ja keskeistä sijaintia. Karkkilan kaupungissa kaavoitusta johtaa kaupunginhallitus.

Ympäristönsuojelu

Karkkilan kaupungin ympäristönsuojelupalvelut tuottaa Vihdin kunnan ympäristönsuojelu- ja valvontayksikkö. Palveluun sisältyy kaikki ympäristön- ja luonnonsuojeluun kuuluvat sekä maa-aineslain mukaiset asiat.

Ympäristöterveyshuolto

Ympäristöterveyshuollon osalta Karkkilan alueen tehtävistä vastaa Lohjan kaupungin alainen Ympäristöterveyspalvelut. Yksikön toiminta-alueena on Karkkila, Lohja, Siuntio ja Vihti. Ikäihmisten turvallisuuden näkökulmasta olennaisia asioita ovat kotien, hoitokotien ja yleisten rakennusten

sisäilman terveellisuuden tutkiminen. Ympäristöterveyshuoltoyksikkö vastaa myös Karkkilan alueen eläinlääkinnästä ja eläinsuojelusta.

4.3 Sivistystoimiala

Sivistystoimi koostuu kolmesta palvelualueesta: Varhaiskasvatuksen, Kasvatuksen ja opetuksen sekä Kulttuurin ja Vapaa-ajan palvelualueista. Näistä viimeksi mainitulle palvelualueelle kuuluvat ikäihmisten arkea lähellä olevista palveluista seuraavat: Karkkilan työväenopisto, museopalvelut, kulttuuripalvelut, kirjastopalvelut sekä liikuntapalvelut.

Kulttuurin hyvinvointivaikutuksista on olemassa paljon tutkimustietoa. Kulttuuria harrastavat ihmiset elävät kaksi kertaa muita todennäköisemmin yli 90-vuotiaiksi. Kulttuuriharrastukset alentavat verenpainetta ja stressihormonien tasoa, auttavat kohtaamaan elämän kriisejä ja ehkäisevät masennusta.

Kulttuuri tarjoaa ikääntyneille tietoa ja elämyksiä, lisää osallisuutta ja edistää henkisen pääoman ylläpitämistä ja kehittymistä.

Liikunnan avulla tuetaan kotona asumista mahdollisimman pitkään ja edistetään terveyden kaikkia osa-alueita. Tällä hetkellä liikuntapalvelut ikäihmisille tuottaa pääosin Karkkilan työväenopisto.

4.3.1 Kirjastopalvelut

Kirjasto tarjoaa mahdollisuuden sivistykseen, opiskeluun, tiedon hankintaan, elämyksiin ja virkistymiseen. Karkkilassa on yksi kirjasto, joka on avoinna maanantaista perjantaihin laajennetuin aukioloajoin myös omatoimisesti. Kirjastosta tehdään pyydettäessä vierailuja esimerkiksi palvelutaloille ja kerhoihin.

Kirjasto tarjoaa monipuolista aineistoa: kirjoja, sanoma- ja aikakauslehtiä, musiikkia ja elokuvia sekä pelejä. Kirjaston kokoelmista löytyy myös isotekstisiä kirjoja ja äänikirjoja. Lisäksi Celia, valtion erikoiskirjasto, palvelee asiakkaita, joille lukivaikkeudesta, näkövammasta, heikentyneestä näöstä tai lihaskunnan tai muusta vastaavasta syystä tavallisen painetun kirjan lukeminen on vaikeaa. Asiakas voi tilata aineistoa itse Celia -kirjastosta tai kysyä Celian äänikirjoista Karkkilan kirjastosta.

Kirjastossa on käytettävissä ajantasainen tietokonelaitteisto ja tietoverkot. Kirjastosta saa myös apua tietokoneen ja internetin käyttöön. Lokakuussa järjestettävä vanhusten viikko huomioidaan jatkossa myös Karkkilan kirjastossa esimerkiksi tarjoamalla opastusta tablettien ja tietokoneiden käytössä.

Kirjastossa järjestetään monenlaisia kulttuuritapahtumia niin kirjaston kuin yhteistyökumppaneiden toimesta. Kirjasto tarjoaa jo itse tilana mahdollisuuksia muun muassa erilaisten tapahtumien, teemapäivien, näyttelyiden ja tiedotustilaisuuksien järjestämiseen. Kirjastossa järjestettävät tapahtumat ovat pääasiassa ilmaisia ja avoimia kaikille.

Karkkilan kirjastopalvelujen piirissä ei ole tällä hetkellä kotipalveluasiakkaita, joille toimitetaan aineistoa kotiin, mutta tarpeen mukaan kotipalvelua voidaan kehittää, mikäli kysyntää on.

4.3.2 Museo

Ikääntyvät ikäryhmät voisivat hyödyntää museoiden palveluja entistä enemmän. Huomion kiinnittyminen ikääntyneisiin pohjaa museoiden ja kulttuurin hyvinvointia edistävään vaikutukseen. Ikääntynyt voi osallistua museotoimintaan sekä kokijana että tekijänä oman kiinnostuksensa, halunsa ja kykyjensä mukaan. Elämykset ja museon rauhoittavasta ympäristöstä nauttiminen eivät saa olla kiinni iästä, asumismuodosta tai kunnosta.

Museon merkitys ikääntyvien hyvinvoinnille ja kuntoutumiselle on suuri. Museaalinen vanhustyö on yksinkertaistaen sitä, että ammattitaitoisella työntekijällä on aito kiinnostus jokaisen ihmisen elämää kohtaan ja siitä kiinnostuksesta kumpuaa esille asioita, joiden avulla on mahdollista luoda arki, jossa ikäihminen kokee tulleen kuulluksi ja nähdyksi.

Museon välittämä kulttuuri itsessään vaikuttaa suojaavan sosiaalisia riskejä vastaan. Monipuolinen toiminta ja osallisuuden mahdollisuudet edistävät hyvinvointia. Uudet museopedagogiset menetelmät ja yhteistyö eri toimijoiden kanssa ovat tärkeitä museon keinoja vastata erilaisten ryhmien tarpeiden huomioimiseen.

Muistojen matkalaukku on oiva työkalu ikäihmisten kohtaamiseen ja muistojen jakamiseen. Laukun saapuessa järjestetään perehdyttämislaisuus, jossa laukun sisältö, oheismateriaali ja käyttömahdollisuudet käydään läpi museon työpajaohjaajan opastuksella.

Taide friskaa mieltä on hanke, jonka kohderyhmänä ovat ikäihmiset hoitolaitoksissa. Tavoitteena on osallistaa ikäihmisiä esineiden, tarinoiden ja kuvallisen työskentelyn avulla. Projektikäynneillä tuetaan ikäihmisten muistelutyötä sekä luodaan siltoja havainnoista ja mielikuvista ikäihmisten omakohtaisiin elämänkokemuksiin. Museo-opetus tarjoaa elämyksiä myös niille ikääntyneille, joiden tavoittamattomissa itse museorakennus on.

KAMUSENI -hanke eli Kaveriksi museoon seniorille hankkeessa aktivoidaan vapaaehtoisia museovierailuihin seniorien kanssa. Se, joka lähtee mukaan, rikastuu itsekkin yhteisestä vierailusta. Parhaimmillaan museo on sukupolvien välisen oppimisen paikka.

Kulttuuriluotsit ovat koulutettuja vapaaehtoisia kulttuuritarjontaan perehtyneitä vertaisohjaajia. He toimivat maallikko-oppaina museoissa ja houkuttelevat uusiin kokemuksiin.

Terveyttä kulttuurista -verkoston tavoitteena on ennalta ehkäisevien, parantavien ja inhimillisten toimintatapojen käyttöön saaminen. Verkosto on vapaamuotoinen ja vapaaehtoinen asiantuntijoiden yhteisö, jossa on noin 300 jäsentä; sosiaali- ja terveydenhuollon sekä museon ja kulttuurin ammattilaisia.

Kunnissa on tarjolla vaihtelevasti myös ikääntyneiden Taideapteekkejä, jonka hyllyiltä löytyy museo- ja kulttuurilääkkeitä erityisesti päiväkeskuksissa käyville ja ikäihmisille. Karkkilassa tätä toteutetaan museon toimesta käymällä pyydettyä esittelemässä valokuvia palveluasumisessa asuville. Kuvat ovat sähköisessä muodossa ja heijastettu dataprojektorilla seinälle. Kuvat herättävät asukkaiden muistoja ja keskustelua. Toisinaan museo saa myös lisätietoa ja tunnistuksia kuvissa olevista ihmisistä.

KULTA – Kulttuuria ja taidetta ikäihmisille -hankkeen tavoitteena on tuoda ikäihmisten museo- ja kulttuuritoiminta marginaalista keskiöön. Yhteisen toiminnan kautta on mahdollisuus avata sukupolvien välille kaksisuuntainen tietovirta.

Muistelutyö on otettu Suomessa osaksi ikäihmisten arkea. Muistelu on sekä yksilöllistä että sosiaalista toimintaa. Yksilölle muistelu voi antaa voimavaroja, raivata tilaa yksilölliselle kokemukselle ja antaa kertojan tuntea itsensä arvostetuksi. Muistelu voi tukea identiteettiä ja itsearvostusta. Itsetuntemuksen lisääntyminen taas voi antaa tunteen oman elämän hallinnasta. Sosiaalinen, tavoitteellinen muistelu parantaa psyykkistä hyvinvointia, muistitoimintoja ja terveyttä. Muistatko? on Museoviraston rahoittama hyvinvointialan yhteistyöhanke, jonka tavoitteena on kerätä muistitietoaineistoa vanhusten työelämästä elämäkerrallisten muisteluhaastattelujen keinoin.

Muistatko? – museopedaa ikäihmisille -koulutuspäivä on Museoliiton järjestämä museoalan

ammattilaisten koulutuspäivän, jonka aikana esitellyistä hankkeista valtaosa keskittyi muistiin ja muisteluun.

Ohjattu muistelemineen on yksi museon keino tukea ikäihmisten psyykkistä hyvinvointia.

Tavoitteena on tarjota muistelun ja yhdessäolon kautta ikäihmisille virkistäviä, eheyttäviä ja elähdyttäviä hetkiä. Se, että kuuntelee ja osoittaa mielenkiintoa ja ymmärrystä kertojan elämäntarinaa kohtaan on terapiaa, mitä museo voi ikääntyneelle tarjota. Muistisairailla, joilla lähimuisti ei enää toimi ja kognitiiviset kyvyt ovat heikenneet, menneen muistelemineen voi tuoda suurta tyydytystä tähän hetkeen. Tuetulla muistelulla voidaan vastata muistisairaana ymmärretyksi tulemisen tarpeeseen, turvallisuuden tarpeeseen, hyväksytyksi tulemisen tarpeeseen sekä itsensä kykeneväksi kokemisen tarpeeseen. Muistelutyö voi olla osa muistin elvyttämistä muistisairailla. Karkkilan ruukkimuseon ammatillinen museopedagoginen osaaminen riittää hyvin ikääntyneen väestön kohtaamiseen monin eri tavoin. Toimintaa rajoittavina ongelmina ovat sekä hyvin rajalliset henkilöstöressurit että museotilojen ikäihmisille vaikea saavutettavuus ja esteettömyys. Näiden epäkohtien vuoksi museo on joutunut rajoittamaan ikääntyneeseen väestöön suunnatun museopedagogisen toiminnan yksilö- sekä ryhmämuistelutapahtumiin, ja erityisesti ikääntyneille räätälöityihin erityisopastuksiin.

4.3.3 Karkkilan työväenopisto

Karkkilan työväenopisto on vapaan sivistystyön lain (21.8.1998/632) mukaisesti toimiva oppilaitos, joka on toiminut Karkkilan alueella vuodesta 1925 alkaen yleissivistävää opetusta antavana aikuisoppilaitoksena. Opiston perustehtävänä on tarjota paikkakunnan aikuisille ja nuorille erilaisia opiskelu- ja harrastusmahdollisuuksia. Vapaan sivistystyön oppilaitoksena Karkkilan työväenopisto on kaikille avoin oppilaitos, joka vaikuttaa myönteisesti toimintaympäristöönsä elinikäisen oppimisen perusteiden mukaan. Opiston tehtävänä on sekä valmentaa että tukea ihmisiä ja yhteisöjä oppimaan ja siten selviytymään jatkuvasti muuttuvassa maailmassa. Työväenopiston palvelut ovat laadukkaita, edullisia sekä helposti saatavilla ja ne pyritään toteuttamaan asiakkaiden toiveiden mukaan.

Työväenopiston toiminnassa ikäihmisten opintojen järjestäminen ja kehittäminen nähdään keskeisenä ja merkittävänä toimintamuotona. Kurssikokonaisuuksien tavoitteet ja sisällöt vaihtelevat vuosittain ja pyrkivät vastaamaan ikäihmisten tarpeisiin sekä ajankohtaisiin haasteisiin. Kurssitarjonnassa on huomioitu eri elämänalueet ja toimintamuodot. Eryityisesti ikäihmisille suunnattua opetusta järjestetään mahdollisimman paljon päiväaikaan, mutta sen ohella kaikki ovat tervetulleita myös iltaryhmien toimintaan. Työväenopisto tuottaa suurimman osan myös Karkkilan kaupungin liikuntapalveluista ikäihmisille.

4.3.4 Liikuntapalvelut

Ikäihmisten liikunnalla pyritään ennalta ehkäisemään voiman ja kestävyuden alenemista, sekä edistämään mielen virkistymistä, jolloin normaaleista arkirutiineista selviämisen säilytetään mahdollisimman pitkään. Ikäihmisten liikuntapalveluita suunniteltaessa lähtökohtana ovat:

- ✓ käyttäjälähtöisyys
- ✓ saavutettavuus
- ✓ yksilöllisyys
- ✓ turvallisuus (fyysinen ja psyykinen)
- ✓ tasa-arvoisuus
- ✓ toimintakyky
- ✓ taitoerot
- ✓ mielen hyvinvointi (voimavarat, elämän tarkoituksellisuus > arjen voima, elämäkokemus)
- ✓ selviytymisen ylläpitäminen päivittäisistä toiminnoista

- ✓ painonhallinta (liikunta ja ravitsemus)
- ✓ esteettömyys (luontoliikuntaan ja sisäliikuntaan)
- ✓ eettisyys
- ✓ kestävä kehitys
- ✓ säännöllisyys
- ✓ nousujohteinen harjoittelu
- ✓ mahdollinen sairauksien ehkäisy liikunnan avulla (diabetes, metabolinen oireyhtymä, jne.)

Ikäihmisten ohjattu liikunta on osa kaupungin hyvinvointipolitiikkaa. Karkkilan kaupungin liikuntapalveluja tuottavat liikuntatoimi ja Työväenopisto. Ikäihmisille sopivat liikuntaryhmät kokoontuvat aamuisin, päivällä sekä illalla. Liikuntaa on tarjolla monipuolisesti ohjatusta sauvakävelystä, palloiluun, kuntovoimisteluun ja vesijumppaan. Lisäksi liikuntatoimi kouluttaa vertaisohjaajia ikäihmisten liikuntaryhmiin.

Liikuntapiirakkaan on koottu kestävyyskuntoa kehittäviä liikuntamuotoja sekä lihaskuntoa ja liikehallintaa kehittäviä lajeja.



4.4. Perusturvakuntayhtymä Karviainen

Perusturvakuntayhtymä Karviainen järjestää sosiaali- ja terveydenhuollon palvelut alueensa asukkaille. Tavoitteena on edistää ja ylläpitää väestön terveyttä, hyvinvointia, työ- ja toimintakykyä sekä sosiaalista turvallisuutta sekä kaventaa väestöryhmien välisiä terveyseroja. Toteuttaa väestön tarvitsemien palvelujen yhdenvertaista saatavuutta, laatua ja potilasturvallisuutta ja vahvistaa terveydenhuollon palvelujen asiakaskeskeisyyttä. Vahvistaa perusterveydenhuollon toimintaedellytyksiä ja parantaa terveydenhuollon toimijoiden ja kunnan eri toimialojen välistä, sekä muiden toimijoiden kanssa, tehtävää yhteistyötä terveyden ja hyvinvoinnin edistämiseksi sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisessä. Kuntayhtymän jäsenkuntia ovat Karkkilan kaupunki ja Vihdin kunta.

4.4.1 Terveydenhuollon vastaanottopalvelut

Karviainen tuottaa ikääntyneille osana koko väestölle tuotettavia palveluita lääkärin ja hoitajan vastaanottopalveluja, mielenterveys- ja päihdepalveluja, suun terveydenhuoltopalveluja, muistipoliklinikan palveluja ja kuntoutuksen palveluja sekä terveydenhuoltolain mukaisesti jaettavia hoitotarvikkeita.

Lääkärin ja hoitajan vastaanotoilla tavoitteena on viivytyksetön yhteydenpäänti, hoidon tarpeen arviointi ilman jonotusaikaa ja kiireellinen hoito välittömästi. Tavoitteena on, että asiakas pääsee lääkärin ja suun terveydenhuollon kiireettömälle ajanvarausvastaanotolle viimeistään noin 2 viikon kuluessa yhteydenotosta. Ajanvarausvastaanotto toimii joka arkipäivä siten että maanantaista torstaihin on myös ajanvarauksella toimiva iltavastaanotto.

Akuutti vastaanottotoiminta toimii Karviaisen alueella virka-aikana. Virka-ajan ulkopuolella kiireellistä päivystyksellistä hoitoa järjestetään Lohjan sairaalassa. Hoidon tarpeen katsotaan olevan päivystystä, kun potilas ei sairauden laadun vuoksi voi odottaa vastaanottoaikaa seuraavaan päivään.

Karviaisen mielenterveys- ja päihdepalvelut sisältävät psykiatrisen sairaanhoitajan vastaanoton, psykiatrisen kotisairaanhoidon ja päivätoiminnan. Tavoitteena on matalan kynnyksen palvelujen tuottaminen siten, että päihde- ja mielenterveysongelmat hoidetaan yhtenä kokonaisuutena.

Suun terveydenhuollon palvelujen lisäksi suuhygienisti tekee suun terveystarkastukset laitoksissa, palveluasumisyksiköissä ja tarvittaessa kotihoidon asiakkaiden kotona. Karviainen tuottaa joitakin erikoishammaslääkäripalveluja kuten suukirurgian ja parodontologian palveluja. Virka-aikana hammaslääkäripäivystys on Karviaisen toimipisteissä ja iltaisin, viikonloppuisin ja arkipyhäisin hammaslääkäripäivystys on järjestetty Uudellamaalla kuntien yhteispäivystyksenä. Yöaikaisen ensiavun akuutteihin hammasvaivoihin tarjoaa HUS sairaanhoitopiirin suu- ja leukakirurginen päivystys.

Muistipoliklinikalla tunnistetaan muistioireet mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Muistisairaalle turvataan oikea-aikainen tuki, hoito sekä palvelut. Asiakkaiden terveydentila, toimintakyky ja voimavarat arvioidaan monipuolisesti. Palvelutason perusteena ovat Kansallinen muistiohjelma 2012 - 2020 STM 2012 ja laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta ja iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista STM 2012.

Kuntoutuksen tehtävänä on tukea ihmisiä tilanteissa, joissa sairaudet tai vammat seurauksineen ovat heikentäneet mahdollisuuksia pärjätä omassa elämäntilanteessa ja -ympäristössä. Ihmisen elämän kannalta kuntoutus merkitsee toimintaedellytysten tukemista ja järjestämistä. Kuntoutus sisältää mm. neuvontaa eri ammattilaisten antamana, kuntoutussuunnitelmien tekoa, terapioiden kunnan omana toimintana sekä yksityisesti lääkinnällisen kuntoutuksen maksusitoumuksella, apuvälinepalveluja ja teknisiä ratkaisuja, esim. asunnonmuutostöitä. Lääkinnälliseen kuntoutukseen kuuluvat fysioterapia, apuvälinelainausta sekä puhe- ja toimintaterapiat ja mahdollisesti muut erikoisterapiat. Lääkinnällistä kuntoutusta ovat myös kotona asumista mahdollistavat muutostyöt.

Karviainen järjestää potilaan hoitoon liittyvän lääkinnällisen kuntoutuksen silloin, kun sen järjestäminen ei kuulu Kelan tai muun tahon vastuulle lainsäädännön perusteella. Karviainen vastaa potilaan lääkinnällisen kuntoutuksen suunnittelusta siten, että kuntoutus muodostaa yhdessä tarpeenmukaisen hoidon kanssa toiminnallisen kokonaisuuden. Myös ostopalveluina tuotettavien palveluiden tarpeen arviointi ja toteutuksen seuranta tuotetaan omana toimintana.

Fysioterapiaa on lähipalveluna Karkkilan ja Nummelan terveysasemilla. Palvelu sisältää yksilö- ja ryhmävastaanottoja sekä tarvittaessa kotikäyntejä ja asiakkaiden ohjausta vuodeosastoilla ja palveluasumisyksiköissä.

Karviaisen hoitotarvikejakelu kattaa terveydenhuoltolain mukaisesti jaettavat hoitotarvikkeet ja diabeteshoitotarvikkeet. Asiakkaille, jotka eivät ole laitoshoidossa, voidaan korvauksetta luovuttaa käytettäväksi sairaanhoidon ja omatoimisen selviytymisen kannalta tarpeellisia hoitotarvikkeita. Korvauksetta jaettavien hoitotarvikkeiden saamisen perusteena on sairauden pitkäaikaisuus. Pääsääntöisesti alle kolme kuukautta kestävä sairaus ei oikeuta saamaan hoitotarvikkeita korvauksetta. Hoitotarvikkeiden saamista edellyttää terveydenhuoltoalan ammattihenkilön tekemä hoitopäätös. Hoitotarvikkeita jaetaan vain ennakkotilauksen perusteella. Tarvikejakelussa ei ole varastoa, josta tarvikkeita saisi välittömästi. Asiakkaan tulee tilata tarvikkeet tarvikepalvelusta vähintään viikkoa ennen kuin hän tulee noutamaan niitä.

Karviaista laajemmalla alueella tuotetaan vastaanottopalveluja mm. kehitysvammaisille ja muille erityisryhmille. Palvelun hankinnasta päättää Karviaisen asianomainen viranhaltija laatiessaan asiakkaalle erityishuolto-ohjelman ja/tai palvelusuunnitelman. Kehitysvammaisille näitä palveluja tuottavat kuntayhtymät kuten Eteva ja muut palveluntuottajat, joiden kanssa Karviaisella on voimassa oleva sopimus.

Erikoissairaanhoidon annetaan tarvittaessa lähete Karviaisen lääkärivastaanotoilta. Joitakin erikoissairaanhoidotason palveluja on myös omana palveluna tai pienimuotoisesti ostopalveluna (mm. tutkimuksia, erikoislääkäripalveluja).

4.4.2 Ikääntyneiden sosiaalipalvelut

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalviteista tarkoituksena on tukea hyvinvointia, terveyttä, toimintakykyä ja itsenäistä suoriutumista. Sosiaalihuoltolaki edistää ja ylläpitää hyvinvointia ja sosiaalista turvallisuutta.

Ikääntyneillä on oikeus samoihin yleisiin sosiaalityön palveluihin kuin muillakin aikuisilla. Tällainen palvelu on mm. oikeus toimeentulotukeen. Toimeentulotukea haetaan Karviaisen aikuissosiaalityöstä; vuoden 2017 alusta lähtien perustoimeentulotukea haetaan Kelasta ja täydentävää ja ehkäisevää toimeentulotukea Karviaisesta.

Muita ikäihmisille suunnattuja sosiaalipalveluja ovat palvelutarpeen arviointi, palveluohjaus ja neuvonta, omaishoito, lyhytaikaiset jaksot palveluasumisessa, sosiaalihuoltolain mukaiset kuljetukset, veteraani- ja sotainvalidipalvelut, sekä pienimuotoiset asunnon muutostyöt ja ikäihmisten tehostettu palveluasuminen.

Palveluohjaus on tarkoitettu palveluja tarvitseville ikäihmisille, heidän omaisilleen ja läheisilleen sekä ikäihmisten parissa työskenteleville. Neuvontaa, ohjausta sekä sairauksien ja tapaturmien ehkäisyä toteuttavat terveydenhuollon ja sosiaalihuollon ammattilaiset kotikäynteinä sekä puhelin- ja vastaanottotoimintana. Neuvonta ja ohjaus kohdistuvat ikäihmisten palveluihin, kuten esimerkiksi asumista tukeviin palveluihin ja etuisuuksiin. Tavoitteena on tukea ikäihmisten omatoimista elämää ja kannustaa omien voimavarojen käyttöön sekä löytämään omia tarpeitaan vastaavat palvelut.

Palvelutarpeen arvioinnissa selvitetään monipuolisesti asiakkaan avun ja tuen tarve, sekä toimintakyky, hänen omassa toimintaympäristössään. Palvelutarpeen selvittäminen ja ensiarviointikäynti tehdään asiakkaan suostumuksella hänen kotiinsa. Arvioinnin apuna käytetään erilaisia toiminatakykymittareita. Mikäli palveluntarvetta ilmenee, asiakas ohjataan tarvitsemiensa palveluiden piiriin. Moniammatillista yhteistyötä toteutetaan omaisten, muiden sosiaali- ja terveydenhuollon ammattilaisten, sekä kolmannen sektorin kanssa. Tarvittaessa asiakkaalle nimetään vastuuyöntekijä.

Veteraaneille ja sotainvalideille järjestetään palveluja osana ikäihmisten palveluja. Palvelut ovat yksilöllistä ohjausta ja neuvontaa, sekä palveluntarpeen arviointia. Veteraanien ja sotainvalidien laitos- ja avokuntoutus sekä kotiin vietävät avopalvelut tapahtuvat Valtionkonttorin ja kunnan myöntämällä määrärahoilla.

Omaishoidontuki ja sosiaalihuoltolain mukainen kuljetuspalvelutuki ovat määrärahasidonnaisia, jotka myönnetään hakemuksesta. Omaishoidon tukea myönnetään sitovaan ja vaativaan hoitotyöhön. Molemmat tuet myönnetään hyväksytyjen myöntämisperusteiden mukaisesti. Asiakkaan valinnanvapauden laajentamiseksi on otettu palveluseteli käyttöön säännöllisessä ja tilapäisessä kotihoidossa sekä omaishoitajien vapaapäivien aikaisessa hoidossa.

Karviainen tekee päätökset ilmoituksenvaraisista yksityisistä sosiaalipalveluista ja antaa lausunnot yksityisen sosiaalipalvelun luvanvaraisista palveluista Aluehallintovirastoon (Avi) tai Sosiaali- ja terveysministeriön lupa ja valvontavirastoon (Valvira). Jäsenkuntiansa alueella Karviaisella on vastuu yksityisten sosiaalihuollon yksiköiden valvonnasta asiakkaiden perusoikeuksien toteutumisen turvaamiseksi. Sosiaalihuoltolain mukaista yksityisten palveluntuottajien valvontaa toteutetaan Avin ja Valviran ohjeistuksen mukaisesti.

4.4.3 Kotiin vietävät palvelut

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista edellyttää, että palvelurakenne toteutetaan siten, että iäkkäiden henkilöiden pitkäaikainen hoito ja huolenpito voidaan toteuttaa pääosin kotona tai kodinomaisissa asumisympäristöissä.

Kotihoidolla tarkoitetaan kotisairaanhoidon (terveydenhuoltolaki 25 §) sekä kotipalvelun (sosiaalihuoltolaki 19 §) muodostamaan kokonaisuutta. Kotisairaanhoidon hoito ja palvelusuunnitelman mukaisesti tai tilapäisesti toteutettavaa terveyden ja sairaanhoidon palvelua. Kotisairaanhoidossa käytettävät hoitosuunnitelman mukaiset pitkäaikaisen sairauden hoitoon tarvittavat hoitotarvikkeet sisältyvät hoitoon.

Kotihoitoa järjestetään ympärivuorokautisesti Karviaisen alueella potilaan asuinpaikassa, kotona tai siihen verrattavassa paikassa. Kotihoidossa hoidetaan eri-ikäisiä asiakkaita. Sujuvan kotiutumisen mahdollistamiseksi kotiutushoitajat toimivat yhteyshenkilöinä siirryttäessä erikoissairaanhoidosta ja perusterveydenhuollosta, kotiin tai palveluasumisyksikköön.

Kotipalvelu tukee ja auttaa, kun asiakas tarvitsee sairauden tai alentuneen toimintakyvyn vuoksi apua kotiin selviytyäkseen arkipäivän askareista ja henkilökohtaisista toiminnoista kuten hygienian hoitamisesta. Tukipalveluilla täydennetään kotipalvelun antamaa henkilökohtaista huolenpitoa. Tukipalvelut ovat yleensä ensimmäisiä palveluita, joita asiakas tarvitsee itsenäisen asumisen tueksi. Tukipalveluita voivat saada myös henkilöt, jotka eivät tarvitse muuta kotipalvelun tai kotihoidon palvelua. Tukipalveluja ovat mm. ateriapalvelu, siivous, vaatehuolto, kauppa- ja muut asiointipalvelut.

4.4.4 Ympärivuorokautinen pitkäaikainen hoiva (tehostettu palveluasuminen) ja palveluasuminen

Ympärivuorokautinen pitkäaikainen hoiva (tehostettu palveluasuminen) turvaa asiakkaan hoito- ja asumisympäristön, mikäli hän ei enää kotihoidon tukitoimien avulla voi asua omassa kodissaan. Hoiva toteutetaan hoito- ja palvelusuunnitelman mukaisesti tehostetussa asumispalveluyksikössä, jossa henkilökunta on paikalla ympärivuorokautisesti.

Suunnittelu- arviointi- sijoitus työryhmä (SAS) tekee päätöksen asiakkaalle myönnettävästä tehostetusta palveluasumisesta. Tehostettu palveluasuminen on määräraha sidonnainen

sosiaalipalvelu. Myönteisen päätöksen saatuaan asiakas sijoittuu tehostettuun palveluasumiseen kolmen kuukauden kuluessa.

Asiakkaan palvelutarpeen arviointi perustuu asiakkaan hoidon tarpeen, voimavarojen sekä toimintaympäristön huolelliseen ja monipuoliseen arviointiin moniammatillisena yhteistyönä. Palvelutarpeen arvioinnin tukena käytetään RAVA toimintakykymittaria, MMSE (minimal state examination) muistin ja tiedonkäsittelyn arviointiin tarkoitettua testiä, sekä RAI arviointimittaria, joka on kansainvälinen ikääntyneidenasiakkaiden hoidon tarpeen ja laadun sekä kustannusten arviointi- ja seurantajärjestelmä.

Tehostettu palveluasuminen toteutetaan sekä omana että ostopalvelutoimintana. Ostopalvelutoiminta on kilpailutettu ja uudet sopimukset tulivat voimaan 1.1.2015. Kilpailutuksessa tehostetun palveluasumisen hoitotyön mitoitus on 0,5 hoitajaa asiakasta kohden. Ympäri vuorokautisen hoivan henkilöstöresursseissa noudatetaan STM:n suosituksia, jotka on kuvattu ikäihmisten palvelujen laatusuosituksessa. Kaikilla ikääntyneiden sosiaali- ja terveyspalveluissa toimivilla on sosiaali- ja/tai terveydenhuollon koulutus, sekä ikääntyneiden hoitotyön vaatimaa moni ammatillista osaamista.

Mielenterveys- ja päihdekuntoutujien tarvitsemaa palveluasumista on sekä Karviaisen alueella, että alueen ulkopuolella. Näitä järjestetään sekä ikääntyneille että nuoremmille mielenterveys- tai päihdekuntoutusta tarvitseville aikuisikäisille kuntalaisille. Päätös palveluasumisesta tehdään mielenterveys ja päihdekuntoutuksen SAS työryhmässä.

Kuntoutujien kuntoutumispolku palveluasumisesta itsenäiseen asumiseen on turvattu palveluasumisen ohjauksella. Lisäksi palveluasumista tarjotaan myös niille asiakkaille, jotka vammaan, kehitysvammaan tai vajaakuntoisuuden vuoksi eivät kykene asumaan itsenäisesti ilman tukea. Palveluasuminen voi olla tuettua, kevyempää palveluasumista tai tehostettua palveluasumista, jolloin henkilökuntaa on paikalla ympäri vuorokauden. Lisäksi vaikeavammaiselle järjestetään palveluasumista. Ikääntyneille kehitysvammaisille tarjotaan tuettua, autettua ja ohjattua asumista. Vammaisten - mukaan lukien kehitysvammaiset - asumispalvelut lisääntyvät ja laitoshoidon vähenee.

4.4.5 Laitoshoidon

Potilaat saavat lääketieteellisesti perusteltua akuuttia, kuntouttavaa ja lyhytaikaista vuodeosastohoitoa joustavasti ja nopeasti. He tulevat osastolle lääkärin läheteellä Karviaisen vastaanotoilta, potilassiirtoina erikoissairaanhoidosta (HUS) tai Lohjan sairaalasta.

Hoidon tavoitteena on edistää potilaan terveyttä kuntouttavan hoitotyön keinoin tukemalla potilaan omia voimavaroja. Hoitoa ohjaavat mm. potilasturvallisuussuunnitelma, saattohoitosuunnitelma sekä lääkehoitosuunnitelma. Saattohoitoon tulevalle potilaalle pyritään takaamaan mahdollisimman aktiivinen, arvokas ja oireeton loppuelämä.

Vihdin vuodeosasto toimii akuuttina osastona, joista kaksi paikkaa on eristyspotilaille tai saattohoitopotilaille. Karkkilan vuodeosasto toimii akuutti- ja kuntouttavana osastona. Virka-ajan ulkopuolella ja viikonloppuna akuutti hoito järjestetään Lohjan sairaalan yhteispäivystyksessä. Yhteispäivystyksen päivystysosasto vastaa lyhytaikaiseen (1-3) vrk:n vuodeosastohoitoon hoidollisista syistä.

Kuten tässä suunnitelmassa aiemmin on tuotu esiin, vanhuspalvelulain (§ 14) mukaan, pitkäaikaista laitoshoidon järjestämiseksi on oltava

lääketieteelliset perusteet tai se on muuten perusteltava iäkkään henkilön arvokkaan elämän ja turvallisen hoidon kannalta.

Erityisryhmien laitospalveluja tarjotaan mm. niille asukkaille, jotka mielenterveys- tai päihdeongelman vuoksi tarvitsevat laitoshoidoa. Mielenterveys- ja päihdepotilaat kuntoutetaan laitoshoidosta itsenäisempään asumiseen mahdollisimman nopeasti. Kehitysvamma- ja vammaispalveluissa laitoshoido on aiemmin ollut tapa järjestää runsaasti apua tarvitsevien asuminen ja palvelut. Nykyisin pyritään yksilölliseen asumiseen tavallisilla asuinalueilla ja enemmän palvelua tarvitseville etsitään ensisijaisesti pieniä asumisryhmiä tai pienryhmäkoteja.

4.4.6 Sosiaalipäivystys ja kriisipäivystys

Karviaisen hallinnoima alueellinen sosiaalipäivystys hoitaa kiireelliset sosiaalipäivystystehtävät sopimuskuntien alueella. Kiireellisissä tapauksissa sosiaalipalveluiden tarve arvioidaan välittömästi. Sosiaalipäivystyksen tehtävä on varmistaa palvelun saanti ensisijaisesti virka-ajan ulkopuolella, jolloin peruspalveluiden työntekijöitä ei ole tavoitettavissa.

Kriisipäivystys antaa kuntalaisille psykososiaalista tukea kriisitilanteissa kaikkina vuorokauden aikoina. Kriisipäivystyksen tarkoituksena on tuottaa kriisiapua asiakkaille traumaattisissa kriiseissä, kuten läheisen kuolintapauksissa, itsemurhayrityksissä, onnettomuuksissa, ryöstöissä, suuronnettomuuksissa, tulipaloissa, läheltä piti tilanteissa jne. Asiakas ohjataan palveluun sosiaalipäivystyksen kautta hänen otettuaan yhteyttä hälytyskeskukseen.

5 Yhteistyö ja kolmas sektori

5.1 Vanhusneuvosto

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveystalvueluista eli ns. vanhuspalvelulaki tuli voimaan 1.7.2013. Lain 11 §:ssä säädetään, että kunnan on asetettava ikääntyneen väestön osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi vanhusneuvosto ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Karkkilan kaupunginhallitus 24.2.2014 § 49 valitsi toimikaudeksi 2014 – 2016 Karkkilan kaupungin vanhusneuvoston, jossa on mukana asiantuntijajäsen Karviaisesta.

5.2 Karkkilalaiset yhdistykset

Karkkilassa toimii noin sata aktiivista yhdistystä tarjoten harrastustoimintaa kaiken ikäisille. Yhdistystoimintaa on mm. ohjatuissa kuntoliikuntaryhmissä, tanssissa, kilpaurheilutoiminnassa, palloilulajeissa, moottori- ja hevosurheilussa, kulttuurin puolella kuorolaulussa, ukulelessa, bänditoiminnassa, taide- ja käsityöharrastuksissa. Karkkilalaiset yhdistykset voivat anoa avustusta vanhusten toimintakyvyn tukemiseen Karkkilan kaupungin vapaa-aikatoimen avustuksista. Avustusten hakuaika, joka on yleensä alkuvuodesta, vahvistetaan vuosittain.

Karkkilassa toimii useita eläkeläisyhdistyksiä ja muita yhdistyksiä, jotka toteuttavat monipuolista vapaa-ajan toimintaa myös ikäihmisille. Yhdistysten tiedot julkaistaan yhteystietoineen mm. Karkkilan kaupungin palveluhakemistossa sekä kaupungin verkkosivuilla karkkila.fi – Vapaa-aika – Yhdistystoiminta.

Yhdistystoiminnan kehittämiseen on karkkilalaisten yhdistysten mahdollista hakea Uudenmaan ELY-keskuksen myöntämää leader-hankerahaa Ykkösakseli ry:n kautta.

5.3 Karkkilan seurakunta

Karkkilan seurakunta järjestää monenlaista toimintaa ikääntyvälle väestölle. Keskiviikkoisin syyskuusta kesäkuulle seurakunta järjestää ikäihmisten kerhon seurakuntatalolla. Säännöllisten

kokoontumisten lisäksi kerho tekee retken keväällä ja kesällä. Kevätretki suunnataan lähipaikkakunnille, johonkin ikääntyneitä kiinnostavaan kohteeseen, kesäretki puolestaan tehdään seurakunnan leirikeskukseen Leirirantaan. Vanhusten viikolla kerho on perinteisesti osallistunut Eläkeläisten hyvinvointipäivään Nummelan seurakuntakeskuksessa.

Seurakunta järjestää 70, 80, ja 85 vuotta täyttävälle keväällä yhteisen syntymäpäiväjuhlan, johon jokainen saa henkilökohtaisen kutsun. 90 ja 95 vuotta täyttävien luo seurakunnan työntekijä tekee onnittelukäynnin, samoin kaikkien yli 95 vuotta täyttävien luo. 91 - 94 vuotta täyttävälle seurakunta lähettää onnittelukortin, jossa pyydetään päiväskaria tai hänen läheisiään ottamaan yhteyttä diakoniatyöntekijään, jos he toivovat onnittelukäyntiä.

Erilaisia koti- ja laitospäyntejä vanhusten luo seurakunnan työntekijät tekevät mahdollisuuksien mukaan. Karkkilalaisille omaishoitajille seurakunta järjestää joulujuhlan seurakuntatalolla.

Sotaveteraanit seurakunta kutsuu veteraanilounaalle seurakuntatalolle keväällä. Kesällä veteraaneille ja heidän omaisilleen puolestaan järjestetään retkipäivä Leirirantaan. Veteraanitilaisuudet toteutetaan yhteistyössä veteraani- ja reserviläisjärjestöjen kanssa.

Keskiviikkona, iltapäivisin, seurakuntatalolla kokoontuu kanttorin johtama kuoro Huru-Ukot. Torstaisin seurakuntatalolla kokoontuu päiväkuoro.

Seurakuntatalon kerhotilassa toimii perjantaisin aamupäivällä perjantaikahvila, jossa on tarjolla edullista aamupalaa. Perjantaikahvila toimii ikääntyneiden tapaamispaikkana.

Seurakunta paitsi järjestää toimintaa myös tarjoaa mahdollisuuden kokoontumiseen seurakuntatalolla. Tällä hetkellä seurakuntatalolla kokoontuvat Karkkilan Sotainvalidit ry ja Karkkilan sotalapset ry.

Lähdeluettelo

Laki ikääntyneen väestön toimintakyvyn tukemisesta sekä iäkkäiden sosiaali- ja terveyspalveluista 980/2012

Sosiaalihuoltolaki 1301/2014

Terveystuoltolaki 1326/2010

Kansanterveyslaki (66/1972)

Päihdehuoltolaki (41/1986)

Mielenterveyslaki (1116/1990)

Toimeentulotukilaki (1412/1997)

Laki kuntouttavasta työtoiminnasta (189/2001)

Työttömyysturvalaki (1290/2002)

Laki kehitysvammaisten erityishuollosta (Erytyshuoltolaki) (519/1977)

Laki vammaisuuden perusteella järjestettävistä palveluista ja tukitoimista (380/1987) (vammaispalvelulaki)

Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta (407/2011)

STM:n kiireettömän hoidon perusteet

Käypä hoito – suositukset

Kansallinen mielenterveys- ja päihdesuunnitelma 2015

Lohjan sairaanhoitoalueen mielenterveys- ja päihdesuunnitelma vuosille 2013–2016.

Kansallinen muistiohjelma 2012 - 2020.

Laatusuositus hyvän ikääntymisen turvaamiseksi ja palvelujen parantamiseksi. Sosiaali- ja terveysministeriön julkaisu 2013



Kuva: Karkkilan kaupunki, Palveluhakemisto 2012